

จากใจศิษยาภิบาล คริสตจักรที่ 4 สืบสัมพันธ์วงศ์

หัวข้อ การสร้างเพื่อนาคต-มินิซีรีส์พระธรรมเนหะมีย์ (3)

“อธิษฐานสำหรับบอานาคต (ตอน 1)” - พระธรรมเนหะมีย์ บทที่ 1:1-11

สวัสดีครับ พี่น้องที่รักในพระคริสต์

ผมขอให้เราทุกคนกลับไป ไคร่ครวญดูว่า พระเจ้าวางคุณในตำแหน่งที่คุณอยู่ เพื่ออะไร? พร้อมทั้ง ตรวจสอบกำแพงชีวิตของคุณว่าอยู่ในสภาพเช่นไร?

อย่าลืมว่า ก่อนที่ท่านเนหะมีย์จะเริ่มต้นโครงการใหญ่ ในการบูรณะกำแพงกรุงเยรูซาเล็ม ท่านได้รับทราบสถานการณ์ ท่านซาบซึ้งและเข้าใจบทบาทความสำคัญของกำแพง ท่านร้องไห้ เสียใจ เพราะการเสียใจ จะต้องมาก่อนที่จะมีการฟื้นฟู การบูรณะชีวิตเสมอ

ขอพระเจ้าทรงอวยพระพร

ศจ.ดร.บัณฑิต บุญอุทิศ

คำเทศนา

โดย ศจ. ดร. บัณฑิต บุญอิต

หัวข้อ “อธิษฐานสำหรับอนาคต (ตอน 1)”

– มินิซีรีส์ การสร้างเพื่ออนาคต พระธรรมเนหะมีย์ (3)

ถ้อยคำของเนหะมีย์บุตรฮาคาเลียห์อยู่มาในเดือนกิสเลฟ ในปีที่ยี่สิบขณะที่ข้าพเจ้าอยู่ในสุสาเมืองป้อม

(เนหะมีย์ 1:1)

การที่เราค้นพบท่านเนหะมีย์นับเป็นเกียรติอย่างสูง เรามีโอกาสล่วงรู้ เรื่องส่วนตัว คำอธิษฐานส่วนตัว และเรื่องราวเร้นลับของกษัตริย์ผู้ทรงอำนาจในประวัติศาสตร์โลกในยุคโบราณ ท่านเนหะมีย์เป็นผู้นำ และเป็นคนของพระเจ้าที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่า โมเสส กษัตริย์ดาวิด หรือ อ.เปาโล

คุณอาจคิดว่า “ทำไมเราต้องมาสนใจคนในยุคโบราณ? จะมีประโยชน์อย่างไรต่อชีวิตเราในยุคปัจจุบันนี้?”

ผมสามารถบอกได้เลยว่า ท่านเนหะมีย์มีบทเรียนที่สำคัญสำหรับเรามากมายในยุคนี้ อาทิเช่น

*คุณจะจัดการกับเจ้านายที่ไม่อยู่กับร่องกับรอยได้อย่างไร?

*คุณจะจัดการชีวิตให้มีความสมดุลระหว่าง ความเชื่อ และการวางแผนชีวิต ได้อย่างไร? (การรักษาสมดุลระหว่างความเชื่อในพระเจ้าผู้ทรงครอบครอง กับ ความจำเป็นที่จะต้องวางแผนชีวิต)

*คุณจะจัดการกับ ความผิดหวัง ความท้อใจ ของผู้นำ อย่างไร?

*คุณจะตอบสนองต่อการดำเนิน ที่อยู่ดิชธรรม ที่ไม่สมควรอย่างไร?

คนที่คิดว่าพันธสัญญาเดิมซึ่งเต็มไปด้วยประวัติศาสตร์ ไม่มีประโยชน์ ถ้าสมัยใหม่เกี่ยวข้องกับ ไม่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของคนในยุคปัจจุบันได้นั้น
กรุณาเปลี่ยนความคิด และไต่ตรองดูใหม่

เราสามารถเรียนรู้ “หลักการในการเป็นผู้นำ” ที่เราทุกคนสามารถนำมาใช้ได้ ไม่ว่าคุณจะเป็นหัวหน้าครอบครัว, หัวหน้าทีม, supervisor, ผู้นำอนุชน, ผู้จัดการ, ศิษยาภิบาล หรือ ผู้บริหารระดับสูง ตลอดจนผู้บริหารประเทศ กล่าวได้ว่า พระธรรม เนหะมีย์เป็น “ตำราหลักสูตรเร่งรัดสำหรับนักบริหาร” ก็ว่าได้

ยิ่งไปกว่านั้น เราสามารถเรียนรู้วิธีการอธิษฐานเพื่อแผ่นดินของพระเจ้า วิธีการที่เราจะสามารถเป็นผู้นำ วิธีการที่เราจะมีส่วนเป็นส่วนในแผนการของ พระเจ้า

เนื่องจากเนื้อหาของพระธรรมตอนนี้มีรายละเอียดค่อนข้างมาก ผมจึงต้องแบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยสัปดาห์นี้เราจะมาดูตอนแรก และ สัปดาห์หน้าเราจะมาดูตอนสองกัน

ชาร์ล สวินดอล (Charles Swindoll) ในหนังสือชื่อ “ส่งก้อนอิฐให้ฉันอีกก้อน (Hand Me Another Brick)” กล่าวว่า เมื่อคุณศึกษาพระธรรมเนหะมีย์ คุณจะเห็นถึงวิธีการทำงาน เห็นถึงพัฒนาการของทั้ง โครงการก่อสร้าง และ บุคลิกภาพ ของท่านเนหะมีย์ คุณจะพบว่าคุณมีบางสิ่งบางอย่างในมือของคุณ อย่างไม่คาดคิด – ก้อนอิฐ ที่คุณสามารถเริ่มต้นสร้างบุคลิกภาพของคุณเอง

เมื่อเราศึกษาพระธรรมเนหะมีย์ด้วยกัน คุณจะพบว่าคุณแต่ละคน มีก้อนอิฐอยู่ในมือ คำถาม คือ คุณจะทำอะไรกับก้อนอิฐในมือของคุณ?

พระธรรมเนหะมีย์ไม่ใช่เพียงแค่ประวัติศาสตร์ แต่เป็นเรื่องราวของบุคคล คนหนึ่ง เรื่องราวที่ให้แรงบันดาลใจ เป็นบันทึกประวัติศาสตร์ของโปรเจกต์โครงการก่อสร้าง และเป็นแม่แบบสำหรับเราทั้งหลาย เบื้องหลังของพระธรรมเล่มนี้อยู่ใน พระธรรมเอสรา บทต้นๆ ที่เราได้มีโอกาสศึกษาด้วยกัน ไปแล้ว

เมื่อ 600 ปี ก่อนพระเยซูคริสต์ทรงประสูติ เป็นช่วงเวลาที่ตกต่ำที่สุดในประวัติศาสตร์ของชนชาติอิสราเอล พระเจ้าให้โอกาสชนชาติอิสราเอลครั้งแล้วครั้งเล่าที่จะกลับตัว กลับใจ เชื่อฟังพระเจ้า แต่ประชาชนอิสราเอลปฏิเสธพระองค์ พระเจ้าจึงทรงอนุญาตให้กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ ยกกองทัพมาตี และทำลายกรุงเยรูซาเล็ม พร้อมทั้งกวาดต้อนชนชาติอิสราเอลไปเป็นเชลยศึกในบาบิโลน ประชาชนอิสราเอลตกทุกข์ได้ยาก เป็นเชลยอยู่ที่บาบิโลนประมาณ 2-3 ชั่วอายุคน จนในที่สุดพระเจ้าได้ทรงกอบกู้พวกเขาอย่างมหัศจรรย์ ตามที่พระองค์ทรงสัญญาไว้ เมื่อจักรพรรดิไซรัสแห่งเปอร์เซีย ซึ่งเป็นชาวMede (พระคัมภีร์ภาษาไทยใช้ “ชาวมีเดีย”) ได้เปลี่ยน นโยบายการต่างประเทศ (การทูต) โดยไม่เพียงแต่อนุญาตให้พวกเขากลับสู่แผ่นดินอิสราเอล แต่ยังคืนทรัพย์สมบัติเครื่องใช้ที่ถูกริบมาจาก พระวิหารในสมัยเนบูคัดเนสซาร์กลับคืนสู่เยรูซาเล็ม เหตุการณ์เหล่านี้เกิดขึ้นประมาณ 90 ปี ก่อนเหตุการณ์ต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในพระธรรมเนหะมีย์ อาจมีผู้สูงอายุนบางคนในสมัยของเนหะมีย์ที่สามารถเล่าได้ว่าพ่อแม่ของฉันทได้อุ้มฉันทอนเป็นทารก เพื่อเดินทางจากกรุงบาบิโลนกลับมายังกรุงเยรูซาเล็ม ดินแดนของอับราฮาม – ดินแดนแห่งพันธสัญญา

เราได้เห็นจากประวัติศาสตร์ที่บันทึกในพระธรรมเอสราว่า **สิ่งแรกที่พวกเขา** **เลิกที่อพยพกลับมาทำ** คือ การสร้างแท่นบูชาบนฐานแท่นบูชาเดิม สำหรับถวายสัตวบูชาในการไถ่บาปพวกเขา ทุกวัน เช้าเย็น **เพื่อรื้อฟื้นความสัมพันธ์ระหว่างพระเจ้า กับประชากรของพระองค์** บัดนี้ พวกเขาสามารถอธิษฐานนมัสการพระเจ้าในพระวิหารเดิม ซึ่งยังไม่ได้บูรณะ แต่พวกเขามุ่งมั่นที่จะบูรณะพระวิหารให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ความกระตือรือร้นในตอนแรกของพวกเขา ถูกบดบังด้วยปัญหาต่างๆมากมาย ไม่ว่าจะเป็นสภาพทางการเมือง หรือ การที่พวกเขาต้องซ่อมแซมบ้านเรือนเรือกสวนไร่นาที่ถูกปล้นชิงทิ้งให้กร้างมา กว่า 70 ปี ระหว่างที่พวกตนเป็นเชลยศึกอยู่ที่บาบิโลน **กว่าที่พระวิหารจะสร้างเสร็จก็กินเวลานานกว่า 18 ปี ที่สร้างฯ หยุตฯ จนในที่สุดประมาณ 520 B.C. (ก่อนคริสตศักราช) จึงจะสร้างสำเร็จ**ในสมัยของผู้เผยพระวจนะฮักกัย และ เศคาริยาห์ ซึ่งเราได้ศึกษากันจากครั้งที่แล้วในพระธรรมฮักกัย

หลังจากนั้นก็เป็นเวลา 60 ปี แห่งความสงบเงียบ ลองจินตนาการว่าระยะเวลา 60 ปี ค่อนข้างจะยาวนาน เพียงพอที่จะทำให้สังคมเปลี่ยน แนวความคิดเปลี่ยน อิสราเอลก็เช่นกัน ความกระตือรือร้น ความทรงจำของเหตุการณ์ต่างๆ เริ่มจางหายไป ประชาชนอิสราเอลเริ่มเข้าสู่สภาวะ “**ความถดถอยฝ่ายวิญญาณ**” อีกครั้งหนึ่ง จนกระทั่งผู้เผยพระวจนะมาลาคิ และท่านปุโรหิตเอสราต้องยื่นมือเข้ามาตักเตือนทำ ทายประชาชนอิสราเอลอีกครั้งหนึ่ง **พระธรรมเนหะมีย์อยู่ในช่วง 90 ปี** หลังจากที่เชลยศึกรุ่นแรกเดินทางกลับมายังกรุงเยรูซาเล็ม

เราจะเห็นว่าตลอดประวัติศาสตร์ทุกยุคทุกสมัย คนของพระเจ้าจะต้องเผชิญ ปัญหาอุปสรรค ประสบกับความท้อแท้ใจ และหนีไม่พ้นช่วงเวลาของการตกต่ำฝ่ายวิญญาณ ประชาชนอิสราเอลต้องเผชิญข้าศึกศัตรูตลอดเวลา ถ้าหากว่า **ข้าศึกศัตรู** เหล่านั้นทำลายอิสราเอลได้สำเร็จก็จะหมายถึงการสิ้นสุดของความหวังใจของโลกนี้ **สิ้นสุดความรอดของมนุษยชาติ**

เราจะเห็น “กฎธรรมชาติของความถดถอย” ตลอดประวัติศาสตร์ของชนชาติอิสราเอล ทุกครั้งที่มี “การฟื้นฟู การกลับใจ” ก็จะตามด้วยระยะเวลาของการถดถอยที่ยาวนาน เราสามารถเรียนรู้จากพระธรรมมาลาคีได้ว่า ผู้เผยพระวจนะยังไม่ทันตายเลย ปัญหาเดิมๆก็จะโผล่ขึ้นมาให้เห็นอีก

อย่างไรก็ตามแต่อิสราเอลเลย เราทุกคนในยุคปัจจุบันก็จะเจอปัญหานี้ หลังจากเวลาแห่งการฟื้นฟูจิตใจ ฟื้นฟูจิตวิญญาณเราจะพบว่า จะตามมาด้วยระยะเวลาแห่งการถดถอย ความแห้งแล้ง ตกต่ำ เสมอ นี่จึงเป็นเหตุสำคัญ และจำเป็นที่เราทุกคนจะต้องดำเนินชีวิตที่ติดสนิทกับพระเจ้า เราจำเป็นต้องสร้างชีวิตอยู่บนพระวจนะของพระเจ้า เราจำเป็นต้องอธิษฐานเข้าเฝ้าพระองค์ ร้องทูลขอต่อพระองค์ทุกวันตลอดชีวิตของเรา

ถึงกระนั้นก็ดี แม้เราจะไม่ได้ใจต่อพระเจ้า แต่พระเจ้าก็ยังคงทำงานให้แผนการของพระองค์สำเร็จอยู่เสมอ พระเจ้าทรงทำงานผ่านชีวิตของคน ของชุมชน แม้เราจะตระหนัก หรือ ไม่ก็ตาม บทเรียนนี้ เราเห็นได้จากชีวิตของท่านเนหะมีย์ เราพบท่านเนหะมีย์ ครั้งแรกในที่นี่ เราไม่คาดคิดว่าเราจะพบคนยิวในสถานที่ ในตำแหน่ง เช่นนั้น เซลยติกชาวยูดาห์อยู่ในที่สูงส่งของจักรวรรดิเปอร์เซีย ในพระราชวังฤดูหนาวของ กษัตริย์อาร์ทาเซอร์ซีส (Artaxerxes) ประมาณปลายเดือนพฤศจิกายนต้นธันวาคม 445 BC

¹ถ้อยคำของ เนหะมีย์ บุตรฮาคาเลียห์ อยู่มาในเดือนกิสเลฟ ในปีที่ยี่สิบขณะที่ข้าพเจ้าอยู่ในสุสาเมืองป้อม ¹¹..ขณะนั้นข้าพเจ้าเป็นพนักงานเชิญถ้วยเสวยของพระราช (เนหะมีย์ 1:1,11)

ป้อมสุสา (Citadel of Susa) คือ พระราชวังฤดูหนาวของกษัตริย์เปอร์เซีย ท่านเนหะมีย์อยู่ที่นั่นในฐานะข้าราชการระดับสูงในพระราชสำนัก เราต้องเข้าใจเบื้องหลังประวัติศาสตร์ เพื่อที่เราจะเข้าใจและซาบซึ้งถึงสถานการณ์ของท่านเนหะมีย์

ตำแหน่ง “พนักงานเชิญถ้วยเสวยของพระราชฯ” มีความสำคัญอย่างไร?

เช่นเดียวกันกับในราชสำนักอังกฤษจะมีตำแหน่ง “ผู้ถือกุญแจ (Keeper of the keys)” หรือ “นางสนองพระโอษฐ์ ประจำห้องบรรทม (Ladies of the Bed – Chamber)” บทบาทพวกเขามีมากกว่า การถือดูแลกุญแจ หรือ ดูแลห้องนอน หรือ คอยชิม/ยก ถ้วยเสวยให้ พวกเขาจะเป็นบุคคลซึ่งพระราชฯไว้วางใจ คอยให้คำแนะนำปรึกษา ต่อ พระราชฯ และ มีอิทธิพลมากในราชสำนัก บางครั้งถึงกับเล่นบทบาทของ นายกรัฐมนตรี รองลงมาจากกษัตริย์ ในการบริหารราชการแผ่นดินก็ว่าได้

ให้เราหยุดคิดสักนิดว่า ตอนนี้มีบทเรียนอะไรสำหรับเราในปัจจุบันนี้?

พระเจ้าทรงมีคนของพระองค์ทุกหนทุกแห่ง ในพระคัมภีร์ตลอดตั้งแต่เล่ม เราจะพบว่า พระเจ้าทรงจัดวางคนของพระองค์ในที่ต่างๆ ในสถานการณ์ต่างๆ เสมอ เช่น โยเซฟ – นายกรัฐมนตรีดูแลอาณาจักรอียิปต์; โอบาดี (Obadiah) – หัวหน้าดูแลราชสำนักของ กษัตริย์อาหับ (Ahab); ดาเนียล – รัฐมนตรีสูงสุดว่าราชการให้กับกษัตริย์ติดต่อกันถึง 5 รัชกาล; เนหะมีย์ – ดูแลราชสำนักในพระราชวังของกษัตริย์อาร์ทาเซอร์เซส; แม้ใน พันธสัญญาใหม่ก็มีนางโจอันนา (Joanna) – ภรรยาของชูซา (Chuzza) ผู้ช่วยของ เฮโรด; อ.เปาโลกล่าวถึงผู้เชื่อในราชสำนักของจักรพรรดิซีซาร์ ในพระธรรมฟิลิปปี

เราจะเห็นว่าพระเจ้าทรงมีคนของพระองค์ในทุกหนทุกแห่ง รวมทั้งในที่สูงส่ง ในสังคม ซึ่งไม่่ง่ายนักสำหรับคนของพระเจ้าที่จะดำเนินชีวิตที่บริสุทธิ์ ชีวิตที่สำแดง พระคริสต์ให้คนรอบข้างเห็น ในตำแหน่งที่สูงส่งมีอิทธิพลเช่นนั้น

ในปัจจุบันก็เช่นกัน เราจะพบว่าคริสต์เตียนอยู่ในทุกวงการ ไม่ว่าจะเป็น การแพทย์ การศึกษา ธุรกิจ การกีฬา การเมือง วงการบันเทิง วงการสื่อสาร หรือ วงการ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น เราทุกคนในที่นี้ก็มีส่วนในวงการใด วงการหนึ่ง

คุณตระหนักไหมว่า พระเจ้าวางคุณในตำแหน่งที่คุณอยู่เพื่อที่จะทำอะไรบางอย่างเพื่อพระองค์?

คุณมีกิตติศัพท์แบบโยบในดินแดนที่ตนอยู่หรือเปล่า?

มีชายคนหนึ่งในพื้นที่ดินอุส ชื่อโยบ ชายคนนั้นเป็นคนดีรอบคอบและเที่ยงธรรม เป็นผู้ทรงกัลวพระเจ้าและพ้นเสียจากความชั่วร้าย (โยบ 1:1)

คุณมีคุณลักษณะบุคลิกภาพแบบดาเนียลที่แม้แต่ศัตรูก็หาความผิดท่านไม่ได้หรือเปล่า?

⁴ อภิรัฐมนตรีและอุปราชทั้งหลายจึงหามูลเหตุฟ้องดาเนียล ในเรื่องเกี่ยวกับราชอาณาจักร แต่ก็หามูลเหตุหรือ ความผิดไม่ได้ เพราะท่านเป็นคนซื่อสัตย์ จะหาความพรั่งพลัดหรือความผิดในท่านมิได้เลย (ดาเนียล 6:4)

คุณจัดลำดับความสำคัญในชีวิตแบบท่านเนหะมีห์หรือเปล่า?

เราจะสัมผัสวิธีการจัดลำดับความสำคัญในชีวิตของท่านเนหะมีห์ได้จากข้อ 2

² สานานีพี่น้องของข้าพเจ้าคนหนึ่งมาจาก ยูดาห์กับชายบางคน ข้าพเจ้าได้ไต่ถามถึงพวกยิวที่รอดตาย ผู้ซึ่งรอดพ้นจากการถูกกวาดไปเป็นเชลย และถามเรื่องเกี่ยวกับเยรูซาเล็ม (เนหะมีห์ 1:2)

सानานี พี่น้องของท่านเนหะมีห์พร้อมกับชายบางคน ได้มาจากยูดาห์ สิ่งแรกที่ท่านเนหะมีห์ทำ คือ ถามเรื่องเกี่ยวกับเยรูซาเล็ม และความเป็นไปของพี่น้องชาวยิวที่นั่น ท่านไม่ได้อวดบ่งในยศฐาบรรดาศักดิ์ของตนเอง หรือ พาชมบาบิโลน พาทัวร์พระราชวังที่สุสา ถึงแม้ว่าอาชีพการงานความก้าวหน้าของท่านเนหะมีห์จะอยู่ในพระราชสำนักของกษัตริย์ผู้ทรงอิทธิพลสูงสุดในโลกสมัยนั้น แต่ความสนใจลำดับแรกสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับท่านเนหะมีห์คือ งานของพระเจ้า และความเป็นไปของคนของพระเจ้าที่กรุงเยรูซาเล็ม

ท่านเนหะมีย์ เห็นคุณค่าของกรุงเยรูซาเล็มที่อยู่ในสภาพปรักหักพัง ว่ามี มากกว่าความมั่งคั่งยิ่งใหญ่ ตระการตาของพระราชวังฤดูหนาวสุสา ซึ่งในที่สุดเราจะเห็นว่าสิ่งที่ตามมาคือ ท่านทิ้งความก้าวหน้าในอาชีพการงานของท่านไว้เพื่อทำงานที่สำคัญกว่า – คืองานของพระเจ้า แล้วคุณ มีท่าทีเหมือนท่านเนหะมีย์หรือเปล่า? คุณใส่ใจ คุณสนใจแผ่นดินของพระเจ้า ประชากรของพระเจ้า คริสตจักรของพระเจ้า มาตรฐานของพระเจ้า อย่างจริงจัง และ จัดให้มีคุณค่าสูงสุด เป็นที่รักและห่วงแหนสูงสุดของคุณหรือเปล่า? หรือว่า คุณอนุญาตให้ อาชีพการงาน ความก้าวหน้า ความทะเยอทะยาน ความใฝ่ฝัน แผนชีวิตส่วนตัว ความเพลิดเพลินบันเทิงใจ ความสุขส่วนตัว มาดบัง มาแทนที่พระเจ้า?

คริสตจักรสืบสัมพันธวงศ์ มีสมาชิกที่มีศักยภาพสูงอยู่ในแทบทุกวงการ พระเจ้าทรงเรียกคุณให้ทำอะไรเพื่อพระองค์?

ที่ผ่านมาเราได้รับประโยชน์จากสิ่งที่คริสตชนยุคที่แล้วๆ เขาทำไว้เพื่อเรา สร้างคริสตจักรให้เราได้ใช้ จนทุกวันนี้ บรรพชนได้ทิ้งมรดกไว้ให้เรามากมาย แล้วเราจะทิ้งมรดกอะไรให้กับลูกหลานของเราในอนาคต? เราเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากบรรพชนที่ได้ลงทุนลงแรงไว้ เดียวนี้ ถึงเวลาที่เรากำลังลงทุนลงแรงให้กับคนรุ่นต่อไป อย่าเอาเปรียบบรรพชนเลยครับ พวกเขาต้องเสียสละเพื่อพวกเรา แต่เรากลับไม่เสียสละเพื่อคนรุ่นต่อไป

ลองตรวจสอบชีวิตของเราดูว่า ความสำคัญในชีวิตของเราคืออะไร? เยรูซาเล็ม หรือ สุสา? เมื่อเนหะมีย์จัดลำดับความสำคัญในชีวิตถูกต้อง ท่านจึงถามคำถามที่ถูกต้อง และท่านก็ได้รับคำตอบ...คำตอบที่ได้คือ

³เขาทั้งหลายพูดกับข้าพเจ้าว่า “ผู้ที่รอดตายซึ่งอยู่ในมณฑล คือ ผู้ซึ่งรอดพ้นจากการถูก

กวาดไปเป็นชเลข มีความลำบากและความอับอายมาก กำแพงเมืองเยรูซาเล็มก็พังลง และประตูเมืองก็ถูกไฟทำลายเสีย” (เนหะมีย 1:3)

หลังจากที่พวกเขาได้สร้างพระวิหารขึ้นมาใหม่แล้ว พวกเขาก็ได้พยายามสร้างกำแพงล้อมรอบกรุงเยรูซาเล็ม ก่อนอื่น เราต้องตระหนักถึงความสำคัญของการกำแพงเมืองที่มีต่อความอยู่รอดของชาวเมืองในโลกยุคโบราณ โดยเฉพาะในเขตยูดาห์ ที่ล้อมรอบด้วยศัตรู และมีผู้ที่ประสงค์ร้ายมากมาย ตลอดประวัติศาสตร์ดินแดนแถบนี้เผชิญการต่อสู้ แข่งขันแย่งชิงดินแดนกันอย่างโหดร้ายดุเดือด

ในพระธรรมเอสราบทที่ 4 เราจะเห็นเรื่องราวของคนท้องถิ่นเขียนจดหมาย (ฎีกา) ไปถึงกษัตริย์อาร์ทาเซอร์ซีส แห่งเปอร์เซียขอให้สั่งพวกยิวให้หยุดบูรณะสร้างกำแพงเมืองขึ้นมาใหม่ (เอสรา 4:6,7, 11-13, 21-22) ซึ่งกษัตริย์ มีกฤษฎีกากลับมาว่า

²¹ เพราะฉะนั้น ท่านทั้งหลาย จงออกคำสั่งว่า ให้คนเหล่านี้หยุดและไม่ต้องสร้างเมืองนี้ใหม่จนกว่าเราจะออกกฤษฎีกา (เอสรา 4:21) ซึ่งส่งผลให้

²³ แล้วเมื่อได้อ่านสำเนาพระราชสารของกษัตริย์ อาร์ทาเซอร์ซีสต่อหน้าเรฮูมและชิมชัย อาลักษณ์ และภาคีทั้งหลายของท่าน ท่านทั้งหลายก็รีบไปหายิวที่เยรูซาเล็ม และ ใช้กำลังและอำนาจกระทำให้เขาหยุด (เอสรา 4:23)

เราสามารถคาดการณ์ได้ว่า พวกเขาคงไม่เพียงแต่บอกให้หยุดเฉยๆ แต่คงทำลายกำแพงและประตูเมืองลง เพื่อที่พวกยิวจะไม่สามารถปกป้องตนเองได้ (เพื่อจะไม่ได้ไม่ก่อการกบฏต่อพระราช) และนี่คือ เบื้องหลังของพระธรรมเนหะมีย 1:3

บทเรียนตรงนี้ คือ เมื่อเราทำงานของพระเจ้า เราต้องเตรียมพร้อมเสมอ เพื่อรับมือกับการต่อต้าน โลกนี้กบฏต่อพระเจ้า ความช่วยเหลือกับความดีไม่ได้ เมื่อแสงสว่างเข้าไปที่ใด มันจะส่องให้เห็นความสกปรก เมื่อความสกปรกปรากฏก็จะเกิดความปั่นป่วน โดยทั่วไปเราจะไม่ชอบให้ใครมาเห็นความสกปรกของเรา หรือ ไม่ชอบให้ใครมากวนน้ำให้ขุ่น

ในโลกบันเทิง ในวงการสื่อมวลชน ในสื่อต่างๆ โดยส่วนใหญ่ มักจะชี้นำ ประโคมข่าวแต่สิ่งที่ไม่ดีต่างๆที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์ที่คริสเตียนได้ทำผิดพลาด แต่ แทบจะไม่กล่าวถึงสิ่งที่ดีๆ ที่คริสเตียนทำตลอดประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา ซึ่งก็มีมากมาย ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน

เราเห็นการใช้ศาสนาที่จอมปลอม ใช้อย่างไม่ถูกต้อง ซึ่งถูกนำมาใช้ป้ายสีให้ ส่วนดีๆ ของศาสนาเสียหาย เช่น การที่คริสตจักรวางตน ไม่ถูกต้องในประวัติศาสตร์ ในกรณีของกาลิเลโอ (Galileo) ไปจนถึงดาร์วิน (Darwin) แล้วหาว่าคริสต์ศาสนา งามาย ลำหลัง เป็นตัวถ่วงวิทยาการความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ แต่ไม่ตระหนัก หรือ จงใจปิดตา ไม่รับรู้ถึงความดี เรื่องดีต่างๆ ที่คริสตชนทำเพื่อสังคม เพื่อประเทศชาติ

ดังนั้น เราจึงไม่ต้องตกใจเมื่อมีอุปสรรค มีความล่าช้า มีความผิดหวัง พระเจ้า ทรงมีแผนการสำหรับยูดาห์ สำหรับกรุงเยรูซาเล็ม และสำหรับเมืองเล็กๆ ชื่อเบธเลเฮม ซึ่งในที่สุดวันหนึ่งพระบุตรได้เสด็จมายังสถานที่เหล่านี้ ที่พระเจ้าทรงจัดเตรียมไว้ และข่าวประเสริฐของการที่พระเยซูคริสต์ทรงสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขนเพื่อไถ่บาป มวลมนุษย์ทั้งหลายให้หลุดพ้นจากอำนาจบาป จากเวรกรรมให้กลับคืนดี และมี สัมพันธภาพกับพระบิดา ก็จะแพร่สะพัดไปทั่วโลกจากที่นี่ – จากกรุงเยรูซาเล็ม

พี่น้องที่รัก พระเจ้าทรงมีแผนการระยะยาวและแผนการสำหรับเราแต่ละคน สำหรับคริสตจักรแต่ละคริสตจักร และสำหรับแผ่นดินของพระเจ้า ให้เราทุกคนมีส่วนร่วมในแผนการของพระเจ้า ดังนั้น เราต้องเตรียมตัวรับมือกับการต่อต้าน เราต้องไม่ คาดหวังว่าจะได้รับการปฏิบัติต่อเราอย่างยุติธรรม เมื่อคุณเป็นคริสเตียนที่ดำเนินชีวิตที่เป็นพยาน ชีวิตที่สำแดงพระคริสต์ เราจะพบความอดทนที่สังคมมีต่อชมรมคริสเตียน ต่อ คริสตจักร และแม้แต่ต่อคริสเตียนในฐานะที่เป็นคนหนึ่งในสังคมแต่เป็นคริสเตียน

เราจะต้องมองให้ทะลุว่ามนุษย์ที่กำลังต่อต้านเราเป็นเพียงเครื่องมือของพลังอำนาจที่อยู่เบื้องหลัง ดังนั้นเราจะต้องตระหนักและเข้าใจ และอธิษฐานเผื่อพวกเขาที่เขาจะตาสว่าง และหลุดพ้นจากสิ่งที่กำลังครอบงำพวกเขาอยู่ อ.เปาโลเตือนเราว่า

¹² เพราะที่เราไม่ได้ต่อสู้กับเนื้อหนังและเลือด แต่ต่อสู้กับเทพผู้ครอง สักคิเทพ เทพผู้ครองพิภพใน โมหะความมืดแห่งโลกนี้ ต่อสู้กับเหล่าวิญญาณที่ชั่วในสถานฟ้าอากาศ ¹³ เหตุฉะนั้นจงรับยุทธภัณฑ์ทั้งชุดของพระเจ้าไว้ เพื่อท่านจะได้ต่อต้านในวันอันชั่วร้ายนั้น และเมื่อเสร็จแล้วจะอยู่อย่างมั่นคงได้ ¹⁴ เหตุฉะนั้นท่านจงมั่นคง เอาความจริงคาดเอา เอาความชอบธรรมเป็นทับทรวงเครื่องป้องกันออก ¹⁵ และเอาข้าวประเสริฐแห่งสันติสุข ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความพรั่งพร้อมมาสวมเป็นรองเท้า ¹⁶ และพร้อมกับสิ่งทั้งหมดนี้ จงเอาความเชื่อเป็นโล่ ด้วยโล่นั้นท่านจะได้ดับลูกศรเพลิงของพญามารเสีย ¹⁷ จงเอาความรอดเป็นหมวกเหล็กป้องกันศีรษะ และจงถือพระแสงของพระวิญญาณ คือ พระวจนะของพระเจ้า ¹⁸ จงอธิษฐานวิงวอนทุกอย่าง จงขอโดยพระวิญญาณทุกเวลา ทั้งนี้จงระวังตัวด้วยความเพียรทุกอย่าง จงอธิษฐานเพื่อธรรมิกชนทุกคน (เอเฟซัส 6:12-18)

ด้วยเหตุนี้เองท่านเนหะมีย์จึงสนองตอบต่อข้าพเจ้าที่ท่าน ได้ยิน ได้ฟังเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่กรุงเยรูซาเล็ม ไม่เพียงแต่ด้วยการอธิษฐาน แต่ด้วยชีวิตของท่าน ซึ่งได้รับผลกระทบ

⁴ อยู่มาเมื่อข้าพเจ้าได้ยินถ้อยคำเหล่านี้ ข้าพเจ้าก็นั่งลงร้องไห้และโศกเศร้าอยู่หลายวัน ข้าพเจ้าอดอาหารและอธิษฐานต่อพระเจ้าแห่ง ฟ้าสวรรค์เรื่อยมา (เนหะมีย์ 1:4)

ในชีวิตคริสเตียนของเรา ย่อมจะมีเหตุการณ์ที่กระทบเรารุนแรง เราทำอะไรไม่ได้ นอกจากถูกผลักดันให้อธิษฐาน และ ต้องยอมจำนนที่จะเปลี่ยนวิถีชีวิตของเรา วิธีการทำงานในรูปแบบใหม่ เราจำเป็นต้องตรวจสอบชีวิตของเรา ความคาดหวังของเรา มาตราฐานในการดำเนินชีวิตของเรา และบ่อยครั้งเราจะพบว่า เราต้องสารภาพผิด เนื่องจากการดำเนินชีวิตคริสเตียนแบบง่ายๆ สบายๆ ของเรา เราพึงพอใจกับวิถีชีวิตที่เมื่อตรวจสอบลึกๆ แล้วก็ไม่ได้ต่างอะไรจากชาวโลกเลย เมื่อชีวิตฝ่ายวิญญาณของเรา ค่อยๆ ลึนไถ่ลัดตกต่ำไปเรื่อยๆ โดยที่เราไม่รู้ตัว ความร้อนรน ความรักพระเจ้า ค่อยๆ จืดจางเย็นชา ชีวิตคริสเตียนจืดจืด เพราะขาดการติดสนิท ขาดสัมพันธ์ภาพกับพระเจ้า

ท่านเนหะมีย์ ร้องไห้ – ร้องไห้ เพื่อกรุงเยรูซาเล็ม และเพื่อตัวเอง ท่านมีชีวิตที่สะดวกสบาย ท่านได้ไต่เต้าขึ้นมาอยู่ในระดับที่สูงส่งในจักรวรรดิอันยิ่งใหญ่ ท่านพัฒนาตนเอง ท่านเรียนรู้ มีความรู้ประสบการณ์ และทักษะมากมายที่หาตัวจับได้ยาก แต่...แต่... ตลอดเวลา งานของพระเจ้าถูกมองข้าม คนของพระเจ้ายากลำบาก เป็นเวลานานนั้นนานมามาก

ปฏิกิริยาของท่านในเรื่องนี้เปิดเผยให้เราเห็นถึง ความเชื่อของท่านว่า ท่านลึกซึ้งและจริงจังกับพระเจ้าเพียงใด

⁴อยู่มาเมื่อข้าพเจ้าได้ยินถ้อยคำเหล่านี้ ข้าพเจ้าก็นั่งลงร้องไห้และโศกเศร้าอยู่หลายวัน ข้าพเจ้าอดอาหารและอธิษฐานต่อพระเจ้าแห่ง ฟ้าสวรรค์ เรื่อยมา (เนหะมีย์ 1:4)

สภาพกำแพงเมืองที่หักพังของกรุงเยรูซาเล็ม เปรียบเสมือนกำแพงชีวิตของเราเบื้องพระพักตร์พระเจ้า บ่อยครั้งที่เราปล่อยกำแพงชีวิตของเราให้อยู่ในสภาพที่ปรักหักพังเสียเนิ่นนาน เพราะเราไม่ใส่ใจ ไม่สนใจ ผู้นำที่คอยชี้หน้าให้เราซ่อมแซมบูรณะกำแพงชีวิตเราคือ องค์พระวิญญาณบริสุทธิ์ พระองค์ไม่ลดละที่จะช่วยเราให้ดำเนินการบูรณะกำแพงชีวิตของเรา พระองค์ทำทุกวิถีทางที่จะชี้ให้เราเห็นสภาพ

กำแพงชีวิตของเรา แต่บ่อยครั้งที่เราไม่ฟังคำเตือนของพระองค์ ไม่ใช่เพราะเราไม่ดี แต่เพราะเราไม่ยอมฟัง พระองค์บอกเราว่า เรากำลังดำเนินชีวิตที่เสี่ยงอันตรายอยู่ใน กำแพงที่หมดสภาพ เราไม่รู้ตัวเลยว่า กำแพงที่เราคิดว่า สามารถปกป้องเราได้ นั่น บัดนี้ หมดสภาพเสียแล้ว เพราะกำแพงนั้นพังทะลาย โดยที่เราไม่รู้ตัว แรกเริ่มอาจมีก้อนหิน หรือ ปูนชิ้นเล็กๆ ที่กะเทาะหลุดร่วง แล้วอาจจะมียอดร้าวที่แทบจะมองไม่เห็น แล้วก็ เริ่มหักพังลงจนมีรูเล็กๆ แต่เพราะเราไม่ใส่ใจก็จะมีตะไคร้ขึ้นตามด้วยพืชเล็กๆ งอก ขึ้นมา และในที่สุด โดยที่เราไม่รู้ตัว ฟ้าก็อาจจะสามารถเข้าออกในชีวิตคุณได้อย่างสบาย ขอให้เราเอาใจจริงเอาใจในการตรวจสภาพกำแพงชีวิตของเราแต่ละคน

ก่อนที่ท่านเนหะมีย์จะเริ่มต้นโครงการใหญ่ (mega project) ในการบูรณะ กำแพงกรุงเยรูซาเล็ม ท่านได้รับทราบสถานการณ์ ท่านซาบซึ้งและเข้าใจบทบาท ความสำคัญของกำแพง

ท่านเนหะมีย์ได้ยื่น ใ้คือธิษฐาน และ ได้ร้องไห้ โศกเศร้า ในสิ่งที่เกิดขึ้นที่ เยรูซาเล็ม เพราะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ไม่เพียงแต่บ่งบอกถึงสถานการณ์ทางกายภาพ ของประชากรของพระเจ้า แต่บ่งบอกถึงสภาพฝ่ายวิญญาณของประชากรของพระองค์ ด้วย และนี่คือ จุดเริ่มต้น และ จุดพลิกผัน ว่าจะต้องมีการเปลี่ยนแปลง และท่านเองก็จะมีส่วนในการเปลี่ยนแปลงนี้ด้วย

ในโลกของเรานี้ มีเพียงคนที่ร้องไห้เท่านั้นที่จะสามารถสร้างได้ การเสียใจ จะต้องมาก่อนที่จะมีการฟื้นฟู การบูรณะชีวิต ไม่มีใครที่จะยอมสร้างกำแพง ถ้าหาก เขาไม่ร้องไห้เสียใจที่กำแพงนั้นพัง คุณจะไม่สร้างกำแพง ถ้าคุณไม่ร้องไห้เศร้าโศก เสียใจที่มันพังลง เพราะคุณตระหนักถึงความสำคัญของมันในอดีต

ท่านเนหะมีย์ไม่ได้ตอบสนองด้วยอารมณ์เท่านั้น ท่านเปลี่ยนน้ำตาให้เป็นคำอธิษฐานทุกอย่างที่ท่านเนหะมีย์รู้เกี่ยวกับพระเจ้า เกี่ยวกับประชากรของพระองค์ถูกนำมาประมวลด้วยความมุ่งมั่นในการอธิษฐาน นานถึง 4 เดือน ท่านไม่อดอ้าง ท่านเพียงกล่าวสั้นๆ ว่า

⁴อยู่มาเมื่อข้าพเจ้าได้ยินถ้อยคำเหล่านี้ ข้าพเจ้าก็นั่งลงร้องไห้และโศกเศร้าอยู่หลายวัน ข้าพเจ้าอดอาหารและอธิษฐาน ต่อพระเจ้าแห่ง ฟ้าสวรรค์เรื่อยมา (เนหะมีย์ 1:4)

เมื่อมีคนถามเราว่า เราอธิษฐานเพื่อเรื่องนี้นานแค่ไหน? เรามักจะให้ตัวเลขมากมาย ไว้ก่อน แต่ไม่ใช่ท่านเนหะมีย์ ผู้ที่ศึกษา ค้นคว้าได้คำนวณจากหลักฐานและวันที่ต่างๆ คาดการณ์ว่า เวลาที่ท่านอธิษฐานประมาณ 4 เดือน ท่านไม่อดตนเอง ท่านเพียงแต่บอกว่า ‘หลายวัน’ แต่ถ้าเราพิจารณาดูให้ดี เราจะพบว่าในบทที่ 1:1 บอกเราว่า ท่านเริ่มต้นในเดือนคิสเลฟ และ ในบทที่ 2:1 บอกเราว่า ท่านไปเฝ้าพระราชานในเดือนนิสถาน ซึ่งหมายความว่าท่านอธิษฐานอดอาหารต่อพระเจ้าเป็นเวลา 4 เดือน แล้วจึงเริ่มลงมือปฏิบัติกร

ท่านเนหะมีย์เป็นตัวอย่างความสมดุลระหว่างการอธิษฐาน และการกระทำ ผู้นำทุกคนจะต้องให้ความสำคัญต่อการอธิษฐาน ทำไมการอธิษฐานจึงสำคัญมาก?

1) การอธิษฐานทำให้เราต้องรอคอย

การอธิษฐาน บังคับให้ฉันต้องยอมจำนน และมอบสถานการณ์นั้นๆ ต่อพระเจ้า ทำให้เราต้องรอคอย อย่างน้อยเราต้องอธิษฐานเรื่องนั้นๆ เสร็จก่อน แล้วเราจึงจะเริ่มทำนั่นทำนี่ได้

2) การอธิษฐานช่วยให้เราเห็นภาพชัดเจน

ที่ภาคใต้ของมลรัฐแคลิฟอร์เนียจะมีหมอกกลงทุกเช้า ด้วยสภาพภูมิประเทศที่ติดทะเล ทำให้ทัศนวิสัยไม่ดี ต้องรอจนกระทั่งแสงอาทิตย์แผดเผาหมอกตอนเช้าให้หมดไปจึงจะเห็นได้ชัด การอธิษฐานก็เหมือนแสงแดด บ่อยครั้งที่เมื่อเผชิญปัญหาครั้งแรกเราจะพบว่ามันเมฆหมอกปกคลุม บดบังปัญหานั้นๆ เมื่อเราอธิษฐานก็จะขับไล่แผดเผาหมอก ทำให้เราเห็นภาพชัดเจน เพราะเราจะเห็นสถานการณ์จากทัศนะของพระเจ้า ไม่ใช่ด้วยตา ด้วยความเข้าใจของเราเองอีกต่อไป

3) การอธิษฐานทำให้จิตใจเราสงบ

การอธิษฐานเป็นวิธีการที่ดีในการจัดการความกังวล เมื่อเรามอบความกังวลใจ ความห่วงวิตกกังวล ความกระวนกระวายใจให้กับพระเจ้าด้วยการอธิษฐาน เราจะพบว่าจิตวิญญาณของเราจะสงบลง การอธิษฐานจะนำสันติสุขมาแทนที่ความทุกข์ใจ หัวเข้าเราจะไม่สั่นถ้าเราคุกเข่าอธิษฐาน

4) การอธิษฐานจุดชนวนความเชื่อให้ลูกโซติช่วง

เมื่อเราอธิษฐานเราจะพบว่า ความเชื่อ ความไว้วางใจในพระเจ้าจะเอ่อล้นในจิตใจเรา เมื่อเราไม่อธิษฐาน เราจะมองสิ่งต่างๆ ในแง่ลบ มองสถานการณ์คลาดเคลื่อน ทำให้เราหดหู่ แต่การอธิษฐานจะจุดชนวนความเชื่อให้ลูกโพนมีกำลังเผชิญสถานการณ์ต่างๆ ต่อไป

ก่อนที่เราจะมาดูรายละเอียดของพระธรรมตอนนี้กันต่อในสัปดาห์หน้า ผมขอให้เราทุกคนกลับไป

A) ตำรวจกำแพงชีวิตของเราแต่ละคนว่าอยู่ในสภาพเช่นไร?

อย่าลืมว่า ก่อนที่ท่านเนหะมีย์จะเริ่มต้นโครงการใหญ่ ในการบูรณะกำแพงกรุง

เยรูซาเล็ม ท่านได้รับทราบสถานการณ์ ท่านซาบซึ้งและเข้าใจบทบาทความสำคัญของ
กำแพง ท่านร้องไห้เสียใจ เพราะการเสียใจ จะต้องมาก่อนที่จะมีการฟื้นฟู การบูรณะ
ชีวิตเสมอ

B) ลองใคร่ครวญดูว่า พระเจ้าวางคุณในตำแหน่งที่คุณอยู่เพื่ออะไร?

ขอพระเจ้าทรงอวยพระพร

คำถามชวนคิดใคร่ครวญ

1. ท่านเนหะมีย์มีบทเรียนที่สำคัญสำหรับเราในยุคนี้อย่างไรบ้าง?
2. เหตุใดพระธรรมเนหะมีย์จึงเป็น “ตำราหลักสูตรเร่งรัดสำหรับนักบริหาร”?
3. เมื่อคุณศึกษาพระธรรมเนหะมีย์ คุณจะพบว่าคุณมีบางสิ่งบางอย่างในมือของคุณ
อย่างไม่คาดคิด เพื่อใช้สำหรับอะไร?
4. เหตุใดสิ่งแรกที่พวกเขลยศึกที่อพยพกลับมาทำ คือ การสร้างแท่นบูชา สำหรับถวาย
สัตวบูชาได้บ้าง?
5. “กฎธรรมชาติของความถดถอย” คือ อะไร?
6. เราจะแก้ปัญหาที่เกิดจาก “กฎธรรมชาติของความถดถอย” ได้อย่างไร?
7. ตำแหน่ง “พนักงานเชิญด้วยเสวยของพระราชาราช” มีความสำคัญอย่างไร?
8. พระเจ้าวางคุณในตำแหน่งที่คุณอยู่เพื่อที่จะทำอะไรเพื่อพระองค์?
9. คุณมีกิตติศัพท์แบบโยบ หรือเปเล่?

(ชายคนนั้นเป็นคนดีรอบคอบและเที่ยงธรรม เป็นผู้เกรงกลัวพระเจ้าและหันเสียจาก
ความชั่วร้าย)

10. คุณมี คุณลักษณะบุคลิกภาพแบบดาเนียลที่แม้แต่ศัตรูก็หาความผิดคุณไม่ได้หรือ
เปเล่?

(เพราะท่านเป็นคนซื่อสัตย์ จะหาความพลั้งพลาดหรือความผิดในท่านมิได้เลย)

11. คุณจัดลำดับความสำคัญในชีวิตแบบท่านเนหะมีย์หรือเปล่า?
12. สิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับท่านเนหะมีย์คืออะไร?
13. คุณใส่ใจ แผ่นดินของพระเจ้า ประชากรของพระเจ้า มาตรฐานของพระเจ้า อย่างจริงจัง หรือเปล่า?
14. คุณจะทิ้งมรดกอะไรให้กับลูกหลานของคุณในอนาคต?
15. อะไร คือเบื้องหลังของพระธรรมเนหะมีย์ 1:3 “ทำไม... ผู้ที่รอดตาย... จึงมีความลำบากและความอับอายมาก

ทำไม... กำแพงเมืองเยรูซาเล็มก็พังลง และประตูเมืองก็ถูกไฟทำลายเสีย” ?

16. เหตุใดเมื่อเราทำงานของพระเจ้า เราจึงต้องเตรียมพร้อมเสมอ เพื่อรับมือกับการต่อต้าน?
17. เหตุใด เราจึงจะต้องมองให้ทะลุว่ามนุษย์ที่กำลังต่อต้านเราเป็นเพียงเครื่องมือของพลังอำนาจที่อยู่เบื้องหลัง?
18. เหตุใด เราจึงจำเป็นต้องตรวจสอบ ชีวิตของเรา ความคาดหวังของเรา มาตรฐานในการดำเนินชีวิตของเรา?
19. เหตุใด จึงเปรียบเทียบกำแพงเมืองที่หักพังของกรุงเยรูซาเล็ม เสมือนกำแพงชีวิตของเราเบื้องพระพักตร์พระเจ้า?
20. จุดเริ่มต้น และ จุดพลิกผัน ในชีวิตของท่านเนหะมีย์คืออะไร?
21. ทำไมการอธิษฐานจึงสำคัญมาก?
22. จงสำรวจกำแพงชีวิตของคุณว่าอยู่ในสภาพเช่นไร?

ท่านเนหะมีย์ ร้องไห้ เสียใจ อธิษฐาน อดอาหาร เป็นเวลา 4 เดือน แล้วจึงเริ่มลงมือปฏิบัติการ

แล้วคุณล่ะ คุณจะ ตอบสนองอย่างไร?